

ผลงานที่เป็นผลการดำเนินงานที่ผ่านมา

เรื่อง การกิจคุ้มครองสิทธิประโยชน์ให้แก่แรงงานไทยในพื้นที่รับผิดชอบ
ของสำนักงานแรงงาน ณ กรุงมะนิลา (ส่วนที่ ๒) สาขาเมืองเกาสง ได้หวั่น

และ

ข้อเสนอแนวความคิดเพื่อพัฒนางานให้มีประสิทธิภาพ
เรื่อง แนวทางการจัดระบบข้อมูล Open Data ของกระทรวงแรงงาน

โดย

นางสาวพินยุดา แจ่มจันทร์ศรี
นักวิชาการแรงงานชำนาญการ

ขอรับการประเมินเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง นักวิชาการแรงงานชำนาญการพิเศษ
ตำแหน่งเลขที่ ๑๗๙ สังกัดกลุ่มงานวางแผนเทคโนโลยีสารสนเทศ
ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน

บทคัดย่อ

เลขเรียกหนังสือ	๖๒.๐๕๖ น.๖๔๓๘ ๒๕๕๔
เลขทะเบียน	๑๖๖๘๓
วันที่	

เอกสารผลงานเพื่อขอรับการประเมินผลงานเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งนักวิชาการแรงงานชำนาญการพิเศษ ฉบับนี้ ประกอบด้วยผลการดำเนินงานที่ผ่านมาและข้อเสนอแนวคิดในการการพัฒนาปรับปรุงงานให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น ดังนี้

ส่วนที่ ๑ ผลงานที่เป็นผลการดำเนินงานที่ผ่านมา เรื่อง “ภารกิจคุ้มครองสิทธิประโยชน์ให้แก่แรงงานไทยในพื้นที่รับผิดชอบของ สำนักงานแรงงาน ณ กรุงมะนิลา (ส่วนที่ ๒) สาขาเมืองเกาสง ไต้หวัน”

วัตถุประสงค์ เพื่อนำเสนอผลงานการดำเนินงานของสำนักงานแรงงาน ณ กรุงมะนิลา (ส่วนที่ ๒) สาขาเมืองเกาสง ไต้หวัน ที่เป็นหน่วยงานสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน ที่ตั้งอยู่ในต่างประเทศ ซึ่งผู้ขอรับการประเมินได้ปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งที่ปรึกษา (ฝ่ายแรงงาน) ได้รับมอบหมายให้มีส่วนรับผิดชอบในภารกิจคุ้มครองสิทธิประโยชน์ให้แก่แรงงานไทยที่เดินทางไปทำงานไต้หวันด้วย โดยได้ใช้ความรู้ทางวิชาการ แนวคิดทฤษฎี แนวนโยบาย ข้อกฎหมาย กฎ ระเบียบ ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเดินทางไปทำงานของแรงงานไทยในไต้หวัน ตลอดจนทักษะและประสบการณ์ประกอบกันเป็นศาสตร์และศิลป์ในการดำเนินงาน

สาระสำคัญและขั้นตอนการดำเนินงานด้านการคุ้มครองสิทธิประโยชน์ให้แก่แรงงานไทยในพื้นที่รับผิดชอบของ สำนักงานแรงงาน ณ กรุงมะนิลา (ส่วนที่ ๒) สาขาเมืองเกาสง ไต้หวัน กล่าวโดยสรุปคือ

ขั้นตอนที่ ๑ การรับเรื่องราวร้องทุกข์ ที่ได้รับจากแรงงานไทยหรือญาติ จากช่องทางต่าง ๆ ได้แก่ หนังสือคำร้อง ติดต่อด้วยตนเอง ณ สำนักงานฯ โทรศัพท์ เฟสบุ๊ก (Facebook) และจากการออกตรวจเยี่ยมสถานประกอบการ ฯลฯ โดยมีประเด็นหลักที่ต้องดำเนินการแก้ไขปัญหาและคุ้มครองสิทธิประโยชน์ ได้แก่

๑) การให้คำปรึกษาเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์ และบริการของหน่วยงานต่าง ๆ เช่น อัตราค่าจ้าง ค่าทำงานล่วงเวลา เงินคืนภาษี วันหยุด การลา ฯลฯ รวมถึงปัญหาส่วนตัว ปัญหาความขัดแย้งกับเพื่อนร่วมงาน

๒) การจัดการกรณีนายจ้างผู้ประกอบการไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขสัญญาจ้าง หรือกฎหมายมาตรฐานแรงงาน

๓) การจัดการกรณี เจ็บป่วย/บาดเจ็บ พิกัด พุพพสภาพ และเสียชีวิตทั้งในและนอกงาน ทั้งเกิดและไม่เกิดข้อพิพาทกับนายจ้างผู้ประกอบการ

๔) การจัดการกรณีนายจ้างเลิกจ้างหรือปิดกิจการ

๕) การจัดการกรณีพลัดหลงหรือสูญหายระหว่างการเดินทางที่ท่าอากาศยานนานาชาติ เมืองฮ่งกง

ขั้นตอนที่ ๒ การแสวงหาข้อเท็จจริง (Fact finding) จากแหล่งต่าง ๆ ด้วยวิธีการสัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้องทั้งทางโทรศัพท์และการนัดพบ การเยี่ยมเยียนที่สถานประกอบการหรือสถานพยาบาล การศึกษาเอกสารข้อกำหนด กฎระเบียบ กฎหมายที่เกี่ยวข้อง โดยใช้ทักษะการสื่อสาร การสังเกต ร่วมด้วย เพื่อประมวลสรุปสาเหตุของปัญหาและกำหนดวิธีการจัดการกับปัญหาตามขั้นตอน

ขั้นตอนที่ ๓ การจัดการแก้ไขปัญหาให้สอดคล้องกับสถานการณ์ โดยการอธิบายชี้แจงทำความเข้าใจให้ข้อมูลที่ถูกต้อง การเจรจาต่อรอง การติดต่อหน่วยงานหรือบุคคลที่เกี่ยวข้องเพื่อดำเนินการตามระเบียบปฏิบัติที่กำหนดไว้ เพื่อให้ผู้ที่ขอรับความช่วยเหลือหรือต้องคุ้มครองดูแล ได้รับการพิทักษ์สิทธิประโยชน์อย่างเหมาะสม

ขั้นตอนที่ ๔ การติดตามประเมินผลการช่วยเหลือคุ้มครองสิทธิประโยชน์ โดยการสอบถามจากผู้รับความช่วยเหลือ ญาติ หรือบุคคลที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ ว่าปัญหาได้คลี่คลายตามวิธีการที่ตกลงกันอย่างไรบ้าง หากยังมีข้อติดขัดจะวางแผนแก้ไขอีกครั้งให้ลุล่วงได้ในที่สุด

ขั้นตอนที่ ๕ การรายงานผลต่อผู้บริหาร และจัดเก็บข้อมูลสถิติ เพื่อใช้ประกอบการวางแผนคุ้มครองสิทธิประโยชน์ ทั้งการป้องกัน แก้ไขและพัฒนา

ผลสำเร็จของงาน ทำให้แรงงานไทยที่เดินทางไปทำงานในไต้หวัน และประสบปัญหาการทำงาน ใช้ชีวิตในต่างประเทศ ได้รับการช่วยเหลือจัดการแก้ไขปัญหาคู่ครองสิทธิประโยชน์ที่พึงมีพึงได้ ตั้งแต่ปีงบประมาณ ๒๕๕๕ - ๒๕๕๗ ในทุกกรณีรวมทั้งสิ้น ๕,๔๗๘ ราย คิดเป็นจำนวนเงินที่คุ้มครองสิทธิประโยชน์ได้ จำนวน ๑๕,๕๑๓๖,๑๑๕.๘๐ บาท และทำให้แรงงานไทยได้รับการจัดสวัสดิการตามเงื่อนไขสัญญาจ้างดีขึ้นเนื่องจากนายจ้างมีความเข้าใจมากขึ้น ได้รับความร่วมมือในการประสานงานกับหน่วยงานท้องถิ่นราบรื่นขึ้น ตลอดจนแรงงานไทยมีขวัญกำลังใจในการทำงานและชื่นชมการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่

ข้อเสนอแนะ ควรปรับปรุงนโยบายการจัดการจัดส่งแรงงานไทยไปทำงานต่างประเทศ โดยยกระดับให้เป็นแรงงานที่มีทักษะฝีมือ มีความรู้ความสามารถพึ่งพาตัวเองได้เมื่อเกิดปัญหา การแก้ไขปัญหาคู่ครองค่าบริการจัดหางานที่สูงเกินกว่ากฎหมายกำหนดและสร้างหนี้สินให้คนหางานจนเป็นสาเหตุหนึ่งที่ประเทศไทยถูกประเมินให้อยู่ในระดับ ๓ (Tier 3) ของการแก้ไขปัญหาคู่ครอง รวมถึงการแก้ไขเงื่อนไขการจ่ายค่าชดเชยกรณีเสียชีวิตที่ก่ออุปสรรคให้แก่ทายาท ตลอดจนการเสริมสร้างบุคลากรของสำนักงานแรงงานฯ ให้มีศักยภาพในการทำงานสอดคล้องกับสถานการณ์เศรษฐกิจสังคมและเทคโนโลยีที่มีการเปลี่ยนแปลงรวดเร็ว

ส่วนที่ ๒ ข้อเสนอแนวคิดเพื่อพัฒนางานให้มีประสิทธิภาพ เรื่อง “แนวทางการจัดระบบข้อมูล Open Data ของกระทรวงแรงงาน”

นโยบายดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม (Digital Economy) ของรัฐบาลปัจจุบัน (พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา) ซึ่งมีหลักการประการหนึ่งคือ ภาคเอกชนจะต้องเป็นผู้นำการพัฒนาด้านเศรษฐกิจและสังคม รัฐเป็นผู้อำนวยความสะดวก (Facilitator) และส่งเสริมสนับสนุน (Promoter) โดยการสร้างแรงจูงใจแก่เอกชนอย่างเป็นระบบ และปรับปรุงประสิทธิภาพของภาครัฐด้วยดิจิทัล ให้โปร่งใสและลดคอร์รัปชัน การเปิดเผยข้อมูลของภาครัฐ (Open Government Data: OGD) จึงเป็นกลไกหนึ่งที่จะตอบสนองต่อหลักการดังกล่าว โดยกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเป็นหน่วยงานหลัก มีสำนักงานรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์ (องค์การมหาชน) (สรอ.) รับผิดชอบดำเนินการจัดทำเว็บไซต์ <http://data.go.th> เพื่อเป็นศูนย์กลางข้อมูลเปิดของภาครัฐ (Open Government Data) และสนับสนุนอำนวยความสะดวกให้แก่หน่วยงานภาครัฐอื่น ๆ ได้ดำเนินการตามแนวนโยบายดังกล่าว

การเปิดเผยข้อมูลของภาครัฐ (Open Data) เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ ทั้งในแง่ของความโปร่งใสที่ประชาชนได้รับทราบการดำเนินงานของภาครัฐ และสามารถมีส่วนร่วมในการตรวจสอบ รวมทั้งใช้ประโยชน์จากข้อมูลที่รัฐจัดเก็บนำไปวิเคราะห์ ประยุกต์ใช้ในการสร้างนวัตกรรมใหม่ ๆ ตามแนวคิดของแต่ละกลุ่มธุรกิจ เกิดประโยชน์ต่อสาธารณะในวงกว้าง ซึ่งการเปิดเผยข้อมูลของภาครัฐนั้น เป็นการแสดงถึงความโปร่งใส (Transparency) ในการดำเนินงานที่สามารถตรวจสอบได้ (Accountability) จัดเป็นกลไกหนึ่งในการป้องกันการทุจริตคอร์รัปชันในวงราชการที่ประชาชนสามารถเข้ามาตรวจสอบประสิทธิภาพในการใช้จ่ายเงินภาษีอากรที่จัดเก็บไปบริหารจัดการในด้านต่าง ๆ ของประเทศ รวมถึงการตรวจสอบประสิทธิภาพการทำงานของภาครัฐ ซึ่งจะเป็นการสร้าง ความศรัทธาและไว้วางใจ ลดปัญหาความหวาดระแวง ตลอดจนข้อครหาการคอร์รัปชันในวงราชการ

กระทรวงแรงงานจึงควรสนองนโยบายข้างต้น โดยการเปิดเผยข้อมูลด้านแรงงาน เพื่อสนับสนุนให้เกิดการนำไปใช้ประโยชน์ในวงกว้าง และสร้างนวัตกรรมใหม่ ๆ โดยศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศสำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน ควรเป็นหน่วยงานหลักที่มีบทบาทหลักในการกำหนดแนวทางการจัดระบบข้อมูล Open Data ของกระทรวงแรงงาน พร้อมทั้งบริหารจัดการในบริบทต่าง ๆ ร่วมกับหน่วยงานในสังกัดและสำนักงานรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์ (องค์การมหาชน) (สรอ.) ด้วยการแต่งตั้งคณะกรรมการเปิดเผยข้อมูลภาครัฐ (Open Government Data : OGD) ของกระทรวงแรงงาน เป็นกลไกขับเคลื่อนให้การเปิดเผยข้อมูลด้านแรงงาน เป็นไปตามรูปแบบ หลักเกณฑ์ และมาตรฐานสากล เป็นข้อมูลที่เกิดประโยชน์และมีคุณค่า สามารถดำเนินการได้อย่างต่อเนื่อง ไปพร้อม ๆ กับหน่วยงานภาครัฐอื่น ๆ

คำนำ

เอกสารผลงานฉบับนี้ จัดทำขึ้นเพื่อประกอบการประเมินเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งประเภทวิชาการระดับชำนาญการพิเศษ ตำแหน่งเลขที่ ๑๗๙ สังกัดกลุ่มงานวางแผนเทคโนโลยีสารสนเทศ ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร โดยผลงานดังกล่าวแบ่งออกเป็น ๒ ส่วน

ส่วนที่ ๑ ผลงานที่เป็นผลการดำเนินงานที่ผ่านมา เรื่อง “ภารกิจคุ้มครองสิทธิประโยชน์ให้แก่แรงงานไทยในพื้นที่รับผิดชอบของ สำนักงานแรงงาน ณ กรุงมะนิลา (ส่วนที่ ๒) สาขาเมืองเกาสง ไต้หวัน” ซึ่งเป็นการดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ของสำนักงานแรงงานในต่างประเทศ สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน ในการคุ้มครองสิทธิประโยชน์ให้แก่แรงงานไทยที่เดินทางไปทำงานอยู่ในต่างประเทศ ให้เป็นไปตามนโยบาย เงื่อนไขสัญญาจ้าง กฎหมาย กฎ ระเบียบ ฯลฯ ที่กำหนด ผลของการดำเนินการดังกล่าว ช่วยให้แรงงานไทยสามารถทำงานและดำเนินชีวิตในต่างประเทศได้อย่างเป็นปกติสุข มีความมั่นใจในการคุ้มครองดูแลช่วยเหลือของภาครัฐ

ส่วนที่ ๒ ข้อเสนอแนวคิดเพื่อพัฒนางานให้มีประสิทธิภาพ เรื่อง “แนวทางการจัดระบบข้อมูล Open Data ของกระทรวงแรงงาน” เป็นการนำเสนอแนวคิดในการบริหารจัดการข้อมูลด้านแรงงานของกระทรวงแรงงานให้สามารถเปิดเผยได้ตามรูปแบบและหลักเกณฑ์ที่เป็นมาตรฐานสากลของการเปิดเผยข้อมูลของภาครัฐ (Open Government Data: OGD) ซึ่งมีสำนักงานรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์ (องค์การมหาชน) (สรอ.) เป็นหน่วยงานหลักจัดทำเว็บไซต์ <http://data.go.th> เพื่อเป็นศูนย์กลางข้อมูลเปิดของภาครัฐดังกล่าว และสนับสนุนอำนวยความสะดวกให้แก่หน่วยงานภาครัฐอื่น ๆ ได้ดำเนินการให้เป็นไปตามแนวนโยบายดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม (Digital Economy) ของรัฐบาลปัจจุบัน (พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา) ประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นคือ ประชาชนได้รับทราบการดำเนินงานของภาครัฐ และสามารถมีส่วนร่วมในการตรวจสอบ รวมทั้งใช้ประโยชน์จากข้อมูลที่รัฐจัดเก็บนำไปวิเคราะห์ประยุกต์ใช้ในการสร้างนวัตกรรมใหม่ ๆ ตามแนวหนัดของแต่ละกลุ่มธุรกิจ เกิดประโยชน์ต่อสาธารณะในวงกว้าง รวมทั้งเป็นการแสดงถึงความโปร่งใส (Transparency) ในการดำเนินงานที่สามารถตรวจสอบได้ (Accountability) จัดได้ว่าเป็นกลไกหนึ่งในการป้องกันการทุจริตคอร์รัปชันในวงราชการ

ผู้ขอรับการประเมินหวังเป็นอย่างยิ่งว่า ผลงานที่จัดทำขึ้นฉบับนี้ จะเป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติงานของข้าราชการและเจ้าหน้าที่ในสังกัดกระทรวงแรงงาน ทั้งในส่วนกลาง ส่วนภูมิภาคและต่างประเทศ สามารถนำไปปรับใช้ได้ตามสมควรกับภารกิจ

นางสาวพินยดา แจ่มจันทร์ศรี

นักวิชาการแรงงานชำนาญการ

ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๘

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	ก
คำนำ	ง
สารบัญ	จ
สารบัญแผนภูมิ	ช
สารบัญตาราง	ซ
ส่วนที่ ๑ ผลงานที่เป็นผลงานที่ผ่านมา	
๑. ชื่อผลงาน การศึกษาคู่ครองสิทธิประโยชน์ให้แก่แรงงานไทยในพื้นที่รับผิดชอบ ของสำนักงานแรงงาน ณ กรุงมะนิลา (ส่วนที่ ๒) สาขาเมืองเกาสง ได้หวัน	๑
๒. ระยะเวลาดำเนินการ	๑
๓. ความรู้ทางวิชาการหรือแนวความคิดที่ใช้ในการดำเนินการ	๑
๓.๑ หลักการและเหตุผล	๑
๓.๒ ความรู้ทางวิชาการหรือแนวความคิด	๒
(๑) กฎหมาย กฎ และระเบียบต่าง ๆ ที่ประเทศไทยใช้บังคับ	๒
(๒) สัญญาจ้างแรงงานไทย	๔
(๓) กฎหมาย กฎ และระเบียบต่าง ๆ ที่ได้หวันใช้บังคับ	๕
(๔) สิทธิประโยชน์ของแรงงานต่างชาติในได้หวัน	๗
(๔.๑) เงินคืนภาษี	๗
(๔.๒) สิทธิประโยชน์จากกองทุนประกันภัยแรงงานและกองทุน ประกันสุขภาพ	๘
(๕) องค์ความรู้ด้านการสังคมสงเคราะห์	๑๐
(๖) แนวคิดการสร้างเครือข่ายและการประสานงาน	๑๒
(๗) แนวคิดเทคนิคการเจรจาต่อรอง	๑๓
๔. สรุปสาระและขั้นตอนการดำเนินการ	๑๕
๕. ผู้ร่วมดำเนินการ	๒๒
๖. ส่วนของงานที่ผู้เสนอเป็นผู้ปฏิบัติ	๒๓
๗. ผลสำเร็จของงาน	๒๖
๘. การนำไปใช้ประโยชน์	๒๗
๙. ความยุ่งยากในการดำเนินการ/ปัญหา/อุปสรรค	๒๘
๑๐. ข้อเสนอแนะ	๒๙

หน้า

ส่วนที่ ๒ ขอเสนอแนวคิดเพื่อพัฒนางาน	
ชื่อเรื่อง แนวทางการจัดระบบข้อมูล Open Data ของกระทรวงแรงงาน	๓๒
๑. หลักการและเหตุผล	๓๒
๒. บทวิเคราะห์/แนวความคิด/ข้อเสนอ	๓๓
๒.๑ บทวิเคราะห์	๓๓
๒.๒ แนวความคิด	๓๖
๒.๓ ข้อเสนอ	๔๔
๓. ผลที่คาดว่าจะได้รับ	๔๙
๔. ตัวชี้วัดความสำเร็จ	๔๙
บรรณานุกรม	๕๐
ภาคผนวก	

สารบัญแผนภูมิ

แผนภูมิที่	หน้า
๑	๑๕
๒	๑๗
๓	๑๘
๔	๑๙
๕	๒๐
๖	๒๑
๗	๓๕
๘	๔๖
๙	๔๗
ของกระทรวงแรงงาน	

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
๑ ผลสำเร็จของงานเชิงปริมาณ	๒๖